สวนดุสิตโพล
...เราทำงานเป็นทีม

TEAM WORK

สวนดุสิตโพล
SUAN DUSIT POLL

นสพ.จำหน่ายมากที่สุดของประเทศ
ไทยรัฐ
วันพุธ 4 กรกฎาคม 2555

เปิดประเด็น
หัวข้อ “โพล” ที่ “โดนใจ”...

คำว่า **“โดนใจ”** นั้น สามารถมองได้หลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นในมิติของการเป็นประชาชนทั่วไป ซึ่งความ “โดนใจ” อาจเกิดจากการนำเสนอผลโพลที่เป็น “กระบอกเสียง” สามารถสะท้อนความคิดเห็น และความต้องการได้อย่างตรงประเด็น

มิติของสื่อมวลชนความ “โดนใจ” อาจเกิดจากการนำเสนอผลโพลที่เป็น “Hot Issue” หรือประเด็นร้อนที่ได้รับความสนใจ อยู่ในกระแสของสังคม และผลโพลสามารถนำไป “ต่อยอด” เผยแพร่ในรูปแบบข่าวหรือบทความสู่สาธารณชนที่เห็นผลได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ขณะที่มิติของนักการเมืองความ “โดนใจ” อาจจะเกิดจากการนำเสนอผลโพลที่เอื้อต่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง ดังจะเห็นได้บ่อยครั้งที่นักการเมืองมักจะ “ตัดต่อข้อมูล” หรือเลือกนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง โดยกล่าวอ้างว่าผลโพลดังกล่าวเป็นการแสดงความคิดเห็น หรือเป็นการสนับสนุนจากประชาชน (ซึ่งตรงนี้ไม่ใช่วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของโพลเลยแม้แต่นิด)

หลากหลายมิติของความ “โดนใจ” ซึ่งแตกต่างย่อมเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงการเลือกใช้ข้อมูลที่มีความแตกต่างกัน

แต่ในมิติของ “สวนดุสิตโพล” ในฐานะของคณะผู้ทำโพลนั้น หากต้องพูดถึงประเด็นหัวข้อ “โพล” ที่ “โดนใจ” ก็คงต้องพูดตรงตรงว่า “โดนใจ” ทุกประเด็น เนื่องจากกว่าจะได้มาซึ่งผลโพลแต่ละประเด็น ล้วนต้องแลกกับหยาดเหงื่อ แรงกาย แรงใจ แรงสมอง

ตลอดจนกระบวนการทำโพลที่เป็นระบบ ทั้งการคิดประเด็นโพลที่ได้รับความสนใจ การตั้งประเด็นคำถาม การสุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูล การประมวลผล และการนำเสนอต่อสาธารณชน ขั้นตอนเหล่านี้ต้องมีการดำเนินการอย่างละเอียดและละเมียดละไม...

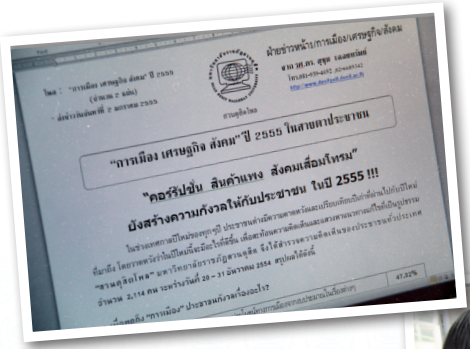

จนอาจกล่าวได้ว่ากว่าจะออกมาเป็น "ผลโพล" ไม่ใช่เรื่องง่ายง่าย..!!

ยิ่งจะต้อง "โดนใจ" ด้วยแล้ว คงไม่กล้วยกล้วย อย่างที่คิดเป็นแน่..!!

ยุทธวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ : ทำโพลอย่างไร? ให้แม่น..!!

ผลโพลแม่น...ไม่แม่น ชัวร์...มั่วนิ่ม เป็นอีกประเด็นที่มักจะถูกพูดถึงในสังคมมาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการตั้งข้อสงสัยว่าสำนักโพลแต่ละแห่งมีวิธีการทำโพลไม่แตกต่างกัน แต่เหตุใดผลโพลที่ได้ถึงมีความแม่นยำต่างกัน...**ประเด็นดังกล่าว เรียกได้ว่าน่าสงสัยจริงจริง..!!**

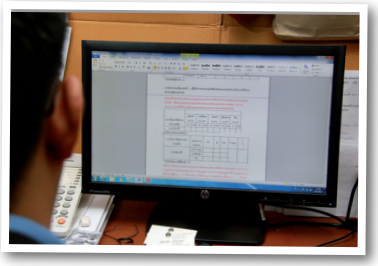

ยุทธวิธีการทำโพลหรือการวิจัยเชิงสำรวจ โดยทั่วไปจะแบ่งเป็นขั้นตอนต่างๆ ได้แก่ การวางแผน เลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างแบบสอบถาม และกำหนดขั้นตอนการสัมภาษณ์ การกำหนดกลุ่มผู้ตอบแยกตามตัวแปรต่างๆ (ขึ้นอยู่กับหัวข้อ และวัตถุประสงค์ของโพลเรื่องนั้นๆ) การสัมภาษณ์ การประมวลผล ปรับปรุงและแก้ไข โดยพิจารณาถึงแนวโน้มและปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องและการแปลผล การนำเสนอ รวมไปถึงการทำนายผล

ขั้นตอนดังกล่าว ถ้าจะเรียกได้ว่าเป็น “พิมพ์นิยม” ของการทำโพลก็คงไม่ผิดนัก แต่สิ่งที่ทำให้โพลมีความแม่นยำในการทำนายผลคงหนีไม่พ้นเทคนิคเฉพาะตัวของผู้ทำโพล... โดยเฉพาะ “ทีมงาน”

ยุทธวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ : ทำโพลอย่างไร? ให้แม่น... ของ “สวนดุสิตโพล” ที่เป็น “ไม้เด็ด...ไม้ตาย” ในการสร้างความแม่นยำให้แก่ผลการสำรวจ ซึ่งได้แก่ การเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้หลักการของความน่าจะเป็น (Probability sampling) เป็นวิธีในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทน โดยใช้“การสุ่มแบบหลายขั้นตอน” (Multi - StageSampling) มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ เที่ยงตรงและป้องกันความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากการสุ่มตัวอย่าง (Sampling error)

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้ได้ผลโพลที่มีคุณภาพ มีความแม่นยำ และมาจากความคิดเห็นที่ **"กลั่นออกมาจากประชาชน"** อย่างแท้จริง

แล้วยิ่งเสริม Focus group..การสังเกต...การสัมภาษณ์เชิงลึกเข้าไป ยิ่งทำให้โพลแม่นมากขึ้น

ไม่ใช่แค่ "เชิงปริมาณ" เท่านั้น แต่แต้มสีสัน "เชิงคุณภาพ" ให้ผู้รับข้อมูลได้ดื่มด่ำในรสของโพลอย่างลุ่มลึกโดยแท้...

“จากใจคนตอบ”
อีกหนึ่งความรอบคอบ
ของผู้ทำโพล...

ทำตามระเบียบวิธีวิจัย...เลือกกลุ่มตัวอย่าง อาจเป็นสิ่งที่ตอบโจทย์ และทำให้ผลโพลที่สำรวจได้มีความแม่นยำ แต่สำหรับโพลการเมืองหรือโพลเลือกตั้งแล้ว แค่วิธีการดังกล่าว ดูเหมือนจะได้ผลไม่พอ

เพราะต่อให้ทำตามระเบียบวิธีวิจัยก็แล้ว....เลือกกลุ่มตัวอย่างก็ทำ แต่ผลโพลการเมือง ก็มักจะมีความคลาดเคลื่อน ไม่ค่อยแม่น หรือไม่สามารถสะท้อนข้อมูลความเป็นจริงได้...ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น เชื่อว่าเป็นสิ่งที่ค้างคาใจผู้ทำโพล...ผู้รับข้อมูลจากโพล หรือแม้แต่ผู้ใช้ข้อมูลจากโพลไม่น้อยทีเดียว...

หนึ่งในปัจจัยที่ทำให้ "ผลโพลการเมือง" มีความคลาดเคลื่อนอย่างรุนแรง จนถึงขั้นผิดพลาด ก็คือ การไม่บอกความจริงของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสาเหตุของการไม่บอกความจริงอาจเกิดจากความไม่ไว้ใจ ความไม่เชื่อใจ ความหวาดกลัวอันตรายที่ได้รับหากเปิดเผยข้อมูล หรือแม้แต่การไม่ต้องการเปิดเผยข้อมูลเนื่องจากเป็นสิทธิส่วนบุคคลนี่ยังไม่รวมถึงความในใจที่อยากจะ "ฉีกหน้าโพล"

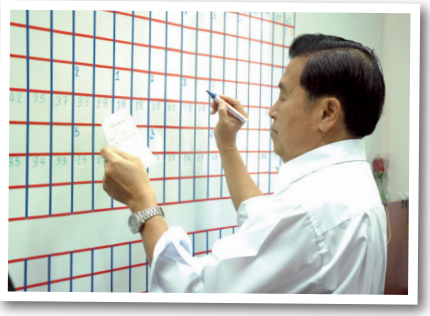

เหตุการณ์แบบนี้เป็นสิ่งที่ **"สวนดุสิตโพล" "เจอเต็มเต็ม"** แบบ **"จัดหนัก"** จากการเก็บโพลเลือกตั้ง ประเภทที่ว่าหากลงพื้นที่ในเขตกรุงเทพฯ ก็มักจะเจอคำตอบที่ว่า **"อยู่ในใจ...ไม่เปิดเผย...เป็นสิทธิ**

ส่วนบุคคล" แต่หากลงพื้นที่ต่างจังหวัดชาวบ้านก็จะตอบด้วยท่าทีที่หวาดระแวงว่า **"เลือกตามพ่อบ้าน..รอดูพ่อบ้านก่อน"** เนื่องจากกังวลว่าผู้ทำโพลจะเป็นคนจากหัวคะแนนหรือนักการเมือง

เรียกได้ว่าผู้ทำโพลต้องเผชิญหน้ากับผู้ตอบแบบสารพัดประเภท...ก็คงไม่ผิดนัก แล้วเมื่อเจอกับเหตุการณ์บ่อยเข้า **"ผู้ทำโพล"** ก็ต้องเรียนรู้เทคนิค และกลวิธีการเปิดใจของ **"กลุ่มตัวอย่าง"** เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง...

หากเก็บข้อมูลในเขต กทม. อาจจำเป็นต้องพูดจาชี้แจงบอกเหตุผลให้ชัดเจน ให้ผู้ตอบมั่นใจในคำตอบที่กลั่นออกมาว่า **"ได้"** มากกว่า **"เสีย"** โดยเป็น **"โพลของสถานศึกษา"** นะ

ถ้าเป็นการลงพื้นที่ต่างจังหวัด อาจต้องใช้ผู้ทำโพลที่มีทักษะความสามารถในการพูดภาษาท้องถิ่น ส่งสำเนียงภาษาพื้นบ้านทั้งเว้าอีสาน อู้กำเมือง แหลงใต้

แต่ถ้า **"อาการหนัก"** ถึงต้องใช้ภาษาถิ่นประเภท เขมร ส่วย อาจจำเป็นต้องอาศัย เครือข่ายในพื้นที่ เป็น **"ตัวช่วย"** ในการเก็บข้อมูลอีกแรง

เอาเป็นว่าต่อให้ใช้กลวิธีมากมายเท่าไรก็ต้องทำ เพื่อให้ได้ "คำตอบ" ที่มา "จากใจของผู้ตอบ อันเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่สะท้อนความรอบคอบของผู้ทำโพล" นั่นเอง...

“ทีมสวนดุสิตโพล”

“All for one...One for all”

กระบวนการทำโพลที่มีความซับซ้อน ปัญหาอุปสรรคที่ต้องพบเจอ การต้องแบกรับความคาดหวังของสังคม ล้วนเป็นสิ่งที่สวนดุสิตโพลต้องพบเจอตลอดหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งกว่าจะฝ่าฟันอุปสรรคเหล่านี้ได้ เรียกได้ว่าเป็นเรื่องที่ยากลำบากไม่ใช่เล่นทีเดียว ซึ่งการจะฝ่าฟันอุปสรรคเหล่านี้ได้ จำเป็นต้องอาศัยสิ่งใด **"ขับเคลื่อน"** สวนดุสิตโพลให้ผ่านร้อนผ่านหนาวมาได้ จนมาถึง ณ วันนี้ ข้อเขียนนี้น่าจะพอทำให้เห็นภาพได้แบบไม่ต้องอธิบายให้ยืดยาว

แนวทางสำคัญในการทำงานที่ **"สวนดุสิตโพล"** ยึดถือมาโดยตลอด คือคำว่า **"ทีมสวนดุสิตโพล"** ที่ทำงานแบบ "All for one...One for all" ซึ่งการทำโพลจะทำชนิด **"ข้ามาคนเดียว" "วันแมนโชว์" "ศิลปินเดี่ยว"** หรือ **"อัศวินม้าขาว"** หรือ... อื่นๆ ดูจะเป็นไปได้ยาก

แต่การทำโพลให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องอาศัยการทำงานที่สอดผสานกันของทีมเก็บข้อมูล ทีมประมวลผล... ทีมนักวิจัย...ทีมเผยแพร่ข้อมูล เป็นฟันเฟืองในการขับเคลื่อน... ใช้ความสามัคคี ความรักแบบพี่แบบน้อง เป็นน้ำหล่อเลี้ยงในระบบการทำงานให้เป็นไปอย่างลื่นไหล

เคล็ดไม่ลับของ **"การทำงานเป็นทีมแบบสวนดุสิตโพล"** ได้แก่ ความร่วมมือร่วมใจ เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ (3P) ได้แก่ มีวัตถุประสงค์ (Purpose) ที่ชัดเจน มีการจัดลำดับความสำคัญ (Priority) ในการทำงาน และมีผลการทำงาน (Performance) ที่มีประสิทธิภาพ

"ทีมสวนดุสิตโพล" ณ วันนี้ อาจจะทำให้เกิดการก่อตั้งและการทำงานที่มีประสิทธิภาพ...

ถ้าต้องดำรงอยู่ ณ โลกอนาคตที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน อาจจำเป็นต้องอาศัยการเป็น **"ทีมสวนดุสิตโพลมืออาชีพ"** ที่มีความชำนาญ ความสามารถ รอบรู้ในสิ่งที่ปฏิบัติ...

แต่หากต้องการดำรงอยู่ในอนาคตแบบยั่งยืน จำเป็นต้องเป็นมากกว่า **"ทีมสวนดุสิตโพลมืออาชีพ"** แต่ต้องเป็นสิ่งที่เหนือกว่าก็คือ การมีความรัก มีจรรยาบรรณ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม...

"ทีมสวนดุสิตโพล" "All for one...One for all" จึงไม่สิ้นสุดแค่รูปแบบ ณ วันนี้ แต่ยังมีรูปแบบที่หลากหลายตามยุคตามสมัยของโลกที่เต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงและไม่หยุดนิ่ง...

ภัฏฐ์ชนิศา ชัยสุขสุวรรณ...เก็บความ

รศ.ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน
ที่ปรึกษาและผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ

รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์
ประธานดำเนินงานสวนดุสิตโพล

ดร.วรานี เวสสุนทรเทพ
ที่ปรึกษา

รศ.ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล
ที่ปรึกษา

ผศ.ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์
ที่ปรึกษา

นายเชิญ เถื่อนสุคนธ์
ที่ปรึกษา

พบรัก แย้มฉิม
เลขานุการสวนดุสิตโพล

มุทิตา สร้อยเพชร
หัวหน้าฝ่ายโพลสาธารณะ

ผ่องพรรณ จาดก้อน
หัวหน้าฝ่ายประมวลผลกลาง

ศิริพร ศรีเศวต
หัวหน้าฝ่ายโพลธุรกิจ

ดร.หทัยกาญจน์ ชูตระกูล
หัวหน้าฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

ณัฐพล แย้มฉิม
หัวหน้าฝ่ายวิจัย

นงค์ลักษณ์ โชติวิทยธานินทร์
นักวิจัย

สิรินดา เสวตสมบูรณ์
นักวิจัย

กิตติพงศ์ อิ่มประคองศิลป์
นักวิจัย

มฤริณทร์ แตงน้อย
นักวิจัย

นันท์ธิญา ศฤงค์สวัสดิ์
นักวิจัย

ภัฏฆ์ชนิศา ชัยสุขสุวรรณ
นักวิจัย

ชนันภรณ์ โตประยูร
นักวิจัย

ทรงพล กิจเสถียรพงษ์
นักวิจัย

นิพนธ์ ทักษิณ
นักวิจัย

สุภาวดี บาลี
นักวิจัย

พรพรรณ บัวทอง
นักวิจัย

มีนา หล้าหิบ
นักวิจัย

วชิราภรณ์ สุ่มเข็มทอง
นักวิจัย

สายสมร เมืองมูล
นักวิจัย

สมถวิล สุริยะเรืองรัศมี
นักวิจัย

ตั้งปณิธาน ทองประยูร
นักวิจัย

ธนกร สายบัวทอง
นักวิจัย

พิมพ์ชนก สีหา
นักวิจัย

สกุลวิภา พลโคตร
นักวิจัย

ทีมสวนดุสิตโพล ณ วันวาน

ทีมสวนดุสิตโพล ณ วันนี้